

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (osmého senátu)

18. září 2014 *

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření přijatá proti některým osobám a subjektům s ohledem na situaci v Zimbabwe — Zmrazení finančních prostředků — Mimosmluvní odpovědnost — Příčinná souvislost — Dostatečně závažné porušení právní normy, která přiznává práva jednotlivcům — Zjevně nesprávné posouzení — Povinnost (uvést) odůvodnění“

Ve věci T-168/12,

Aguy Clement Georgias, s bydlištěm v Harare (Zimbabwe),

Trinity Engineering (Private) Ltd, se sídlem v Harare,

Georgiadis Trucking (Private) Ltd, se sídlem v Harare,

původně zastoupení M. Robsonem, E. Goulder, solicitors, a H. Mercerem, QC, poté M. Robsonem, H. Mercerem a I. Quirkem, barrister,

žalobci,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené B. Driessenem a G. Étiennem, jako zmocněnci,

a

Evropské komisi, zastoupené M. Konstantinidisem a S. Bartelt, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na náhradu škody údajně způsobené žalobcům v důsledku přijetí nařízení Komise (ES) č. 412/2007 ze dne 16. dubna 2007, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 314/2004 o některých omezujících opatřeních vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 101, s. 6),

TRIBUNÁL (osmý senát),

ve složení D. Gratsias (zpravodaj), předseda, M. Kančeva a C. Wetter, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Weychert, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. dubna 2014,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Společným postojem 2002/145/SZBP ze dne 18. února 2002 o omezujících opatřeních vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 50, s. 1) přijatým na základě článku 15 Smlouvy o EU, ve znění před Lisabonskou smlouvou, vyjádřila Rada Evropské unie vážné znepokojení nad situací v Zimbabwe, a zejména nad vážným porušováním lidských práv vládou Zimbabwe, včetně porušování svobody projevu, svobody sdružování a svobody pokojného shromažďování. Uložila proto na dobu dvanácti měsíců s možností prodloužení omezující opatření, která podléhala průběžnému přezkumu.
- 2 Společný postoj Rady 2004/161/SZBP ze dne 19. února 2004, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 50, s. 66), upravoval prodloužení omezujících opatření zavedených společným postojem 2002/145. Tento postoj stanoví zejména ve svém čl. 4 odst. 1, že členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zabránily fyzickým osobám uvedeným v příloze, které se podílejí na činnostech, jež závažně narušují demokracii, respektování lidských práv a právní stát v Zimbabwe, ve vstupu na své území nebo průjezdu těchto osob přes ně. Jeho čl. 5 odst. 1 navíc stanoví, že „[v]šechny finanční prostředky a hospodářské zdroje patřící jednotlivým členům vlády Zimbabwe a všem fyzickým či právnickým osobám, subjektům nebo orgánům s nimi spojeným uvedeným v příloze se zmrazují“. Konečně jeho článek 6 stanoví, že „[R]ada na návrh členského státu nebo Komise provede úpravy seznamu uvedeného v příloze na základě politického vývoje v Zimbabwe“.
- 3 V souladu s druhým pododstavcem článku 8 se společný postoj 2004/161 uplatňoval ode dne 21. února 2004. Jeho článek 9 stanovil, že se použije na dobu 12 měsíců a je průběžně přezkoumáván. Podle tohoto článku měl být „prodloužen nebo případně změněn, pokud se Rada domnívá, že jeho cílů [nebylo] dosaženo“.
- 4 Platnost tohoto společného postoje byla následně prodloužena společným postojem Rady 2005/146/SZBP ze dne 21. února 2005, kterým se prodlužuje společný postoj 2004/161 (Úř. věst. L 49, s. 30), a to do 20. února 2006, společným postojem Rady 2006/51/SZBP ze dne 30. ledna 2006, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 26, s. 28), do 20. února 2007, společným postojem Rady 2007/120/SZBP ze dne 19. února 2007, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 51, s. 25), do 20. února 2008, společným postojem Rady 2008/135/SZBP ze dne 18. února 2008, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 43, s. 39), do 20. února 2009, společným postojem Rady 2009/68/SZBP ze dne 26. ledna 2009, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 23, s. 43), do 20. února 2010 a konečně rozhodnutím Rady 2010/92/SZBP ze dne 15. února 2010, kterým se prodlužují omezující opatření vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 41, s. 6), do 20. února 2011.
- 5 Nařízení Rady (ES) č. 314/2004 ze dne 19. února 2004 o některých omezujících opatřeních vůči Zimbabwe bylo přijato, jak uvádí jeho bod 5 odůvodnění, za účelem provedení restriktivních opatření upravených společným postojem 2004/161. Toto nařízení v čl. 6 odst. 1 stanoví, že se zmrazují veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje členů vlády Zimbabwe a každé fyzické nebo právnické osoby, subjektu či orgánu s nimi spojených, které jsou uvedeny v příloze III uvedeného nařízení. Podle čl. 11 písm. b) tohoto nařízení může Komise Evropských společenství měnit přílohu III uvedeného nařízení na základě rozhodnutí přijatých v souvislosti s přílohou společného postoje 2004/161.
- 6 Prvním žalobcem je zimbabwský obchodník Aguy Clement Georgias. Je vlastníkem a generálním ředitelem druhé žalobkyně, společnosti Trinity Engineering (Private) Ltd. Třetí žalobkyně, společnost Georgiadis Trucking (Private) Ltd, je dceřinou společností druhé žalobkyně. I jejím generálním ředitelem je první žalobce.

- 7 Dne 29. listopadu 2005 jmenoval prezident Republiky Zimbabwe prvního žalobce nevoleným členem zimbabwského senátu. Dne 6. února 2007 jej prezident Republiky Zimbabwe jmenoval náměstkem ministra pro hospodářský rozvoj.
- 8 Rozhodnutí Rady 2007/235/SZBP ze dne 16. dubna 2007, kterým se provádí společný postoj 2004/161 (Úř. věst. L 101, s. 14), pozměnilo přílohu tohoto postoje tak, že o prvním žalobci do ní bylo zejména zapsáno: „Georgias, Aguy; [n]áměstek ministra pro hospodářský rozvoj, narozen 22. 6. 1935“. Ve stejný den přijala Komise nařízení (ES) č. 412/2007 ze dne 16. dubna 2007, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 314/2004 (Úř. věst. L 101, s. 6), jež pozměnilo přílohu III posledně uvedeného nařízení. Takto pozměněná příloha obsahuje mimo jiné údaj týkající se prvního žalobce, který zní shodně jako předchozí údaj.
- 9 Dne 25. května 2007 přiletěl první žalobce na letiště Heathrow (Spojené království), aby navštívil svou rodinu žijící v Anglii a následující den pak odletěl do New Yorku (Spojené státy americké). Spojené království mu však odepřelo vstup na své území i tranzit přes jeho letiště na cestě do New Yorku a byl na uvedeném letišti nucen strávit noc v zadržovací cele a odletět následující den zpět do Harare (Zimbabwe).
- 10 Rozhodnutí Rady 2007/455/SZBP ze dne 25. června 2007, kterým se provádí společný postoj 2004/161 (Úř. věst. L 172, s. 89), pozměnilo znovu přílohu posledně uvedeného společného postoje. K údajům o prvním žalobci uvedeném v bodě 8 výše byla doplněna následující věta:
- „Člen vlády a jako takový zapojen do činností, jež závažně narušují demokracii, dodržování lidských práv a právní stát.“
- 11 Nařízením (ES) č. 777/2007 ze dne 2. července 2007, kterým se mění nařízení č. 314/2004 (Úř. věst. L 173, s. 3), pozměnila Komise znovu přílohu III nařízení č. 314/2004. V této příloze bylo i nadále obsaženo jméno prvního žalobce, a to ve stejném znění, jako je uvedeno v bodě 10 výše.
- 12 Rozhodnutí Rady 2011/101/SZBP ze dne 15. února 2011 o omezujících opatřeních vůči Zimbabwe (Úř. věst. L 42, s. 6) zrušilo společný postoj 2004/161. Toto rozhodnutí stanovilo osobám, jejichž jména byla uvedena v jeho příloze, omezující opatření podobná opatřením stanoveným ve společném postoji 2004/161. Jméno prvního žalobce však nebylo v příloze tohoto rozhodnutí obsaženo. Komise poté přijala nařízení (EU) č. 174/2011 ze dne 23. února 2011 o změně nařízení č. 314/2004 (Úř. věst. L 49, s. 23), jež nahradilo jeho přílohu III novou přílohou, která již neobsahuje jméno prvního žalobce.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 13 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 13. dubna 2012 podali žalobci projednávanou žalobu.
- 14 Samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu ve stejný den podali žalobci návrh podle článku 76a jednacího řádu Tribunálu, aby věc byla projednána ve zrychleném řízení. Tato žádost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 25. května 2012.
- 15 Po změně složení senátů Tribunálu byl původně určený soudce zpravodaj přidělen k osmému senátu, jemuž proto byla přidělena tato věc.
- 16 Na návrh soudce zpravodaje rozhodl Tribunál (osmý senát) o zahájení ústní části řízení.
- 17 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 3. dubna 2014.

18 Žalobci navrhují, aby Tribunál:

- uložil Evropské unii, Komisi nebo Radě povinnost nahradit způsobenou škodu ve výši uvedené dále, anebo v jiné výši, kterou bude Tribunál považovat za přiměřenou, a sice v případě prvního žalobce částku 374 986,57 eur nebo její ekvivalent vedle náhrady z titulu způsobené újmy nefinančního charakteru, která bude považována za přiměřenou, druhé žalobkyni částku 469 520,24 eur nebo její ekvivalent a třetí žalobkyni částku 5 627 020 eur nebo její ekvivalent;
- nařídil, pokud to bude považovat za nezbytné a v rozsahu nezbytně nutném, provedení odhadu výše škody jim způsobené;
- uložil Komisi nebo Radě náhradu nákladů řízení.

19 V replice žalobci opravili původně požadovanou částku náhrady škody pro druhou žalobkyni na 462 626 eur. Kromě toho uvedli, že ačkoli má výši přiměřené náhrady újmy nefinančního charakteru určit Tribunál, považují za přiměřenou náhradu škody tohoto druhu způsobené prvnímu žalobci následující částky:

- 500 eur z důvodu noci strávené ve vězení na letišti Heathrow (bod 9 výše);
- 10 000 eur za zhoršení jeho zdravotního stavu.

20 Rada a Komise navrhují, aby Tribunál:

- zamítl žalobu;
- uložil žalobcům náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

Popis škody, jejíž náhrada je požadována

21 Podle tvrzení žalobců se škoda, jejíž náhrady se domáhají prostřednictvím projednávané žaloby, skládá u prvního žalobce:

- z cestovních výdajů a výdajů za hotelové ubytování v odhadované výši 9 689 amerických dolarů (USD), jež propadly z důvodu, že byl po zadržení na letišti Heathrow nucen upustit od cesty do New Yorku (bod 9 výše);
- z léčebných výdajů v odhadované výši 221 766,74 USD, které mu podle jeho tvrzení vznikly z důvodu zhoršení zdravotního stavu v důsledku osobního stresu vyvolaného zmrazením jeho aktiv, dopadem tohoto zmrazení na jeho profesní činnosti a na schopnost hradit životní potřeby jeho rodiny, jakož i zadržením na letišti Heathrow;
- z nákladů řízení v odhadované výši 67 879,30 britských liber (GBP), které vznikly v souvislosti s napadením rozhodnutí vydaného orgány Spojeného království, jež se týkalo zamítnutí vstupu na jeho území a tranzitu přes jeho letiště, u soudů tohoto členského státu.
- z nákladů řízení v odhadované výši 74 097,72 GBP, které vznikly v souvislosti s opatřeními, jež podnikl za účelem vyškrtnutí svého jména z přílohy III nařízení č. 314/2004;

- z výdajů na publicitu v odhadované výši 9 696,43 USD, které vynaložil ke zmírnění negativních dopadů zmrazení jeho aktiv na dobré jméno v profesních vztazích, a snížil tak ztráty vzniklé jeho podnikům;
 - z nemajetkové újmy plynoucí ze zhoršení jeho zdravotního stavu a jeho zadržení ve vězeňské cele na letišti v Heathrow.
- 22 V případě druhé a třetí žalobkyně spočívá škoda, jejíž náhrada je uplatňována, v obchodních ztrátách vyčíslených na 605 675 USD u druhé žalobkyně a 7 375 000 USD u třetí žalobkyně, které jim vznikly z důvodu údajných „extrateritoriálních účinků“ nařízení č. 314/2004, jež vedly některé jejich obchodní partnery k ukončení vztahů.
- 23 Žalobci uvádí, že výši způsobených škod stanovili v amerických dolarech. Částky takto odhadnutých škod převedené na eura odpovídají částkám uvedeným v jejich návrhových žádáních, která byla opravena v replice (viz body 18 a 19 výše).

Připomenutí judikatury týkající se žalob na náhradu škody podaných podle druhého pododstavce článku 340 SFEU

- 24 Podle ustálené judikatury vyžaduje žaloba na náhradu škody podaná podle čl. 340 druhého pododstavce SFEU k tomu, aby byla opodstatněná, splnění souhrnu podmínek, a to protiprávnost jednání vytýkaného orgánům, existence skutečné škody a příčinná souvislost mezi tvrzeným jednáním a uplatňovanou újmou (rozsudek Soudního dvora ze dne 29. září 1982, *Oleifici Mediterranei v. EHS*, 26/81, Recueil, s. 3057, bod 16, a rozsudek Tribunálu ze dne 11. července 1996, *International Procurement Services v. Komise*, T-175/94, Recueil, s. II 729, bod 44). Není-li některá z těchto podmínek splněna, musí být žaloba v plném rozsahu zamítnuta, aniž je nutné zkoumat ostatní podmínky (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. září 1994, *KYDEP v. Rada a Komise*, C-146/91, Recueil, s. I-4199, body 19 a 81, a rozsudek Tribunálu ze dne 10. května 2006, *Galileo International Technology a další v. Komise*, T-279/03, Recueil, s. II-1291, bod 77).
- 25 Ke splnění podmínky protiprávnosti jednání judikatura vyžaduje, aby bylo prokázáno dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům (rozsudky Soudního dvora ze dne 4. července 2000, *Bergaderm a Goupil v. Komise*, C-352/98 P, Recueil, s. I-5291, bod 42, a ze dne 10. prosince 2002, *Komise v. Camar a Tico*, C-312/00 P, Recueil, s. I-11355, bod 53).
- 26 Taktéž podle ustálené judikatury je podmínka příčinné souvislosti ve smyslu čl. 340 druhého pododstavce SFEU splněna, pokud existuje jistý a přímý vztah příčiny a následku mezi pochybením způsobeným dotčeným orgánem a tvrzenou škodou, přičemž tuto souvislost musí prokázat žalobci (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. ledna 1987, *GAEC de la Ségaude v. Rada a Komise*, 253/84, Recueil, s. 123, bod 20, a rozsudek ze dne 30. ledna 1992, *Finsider a další v. Komise*, C-363/88 a C-364/88, Recueil, s. I-359, bod 25). Uváděná škoda musí dostatečně přímým způsobem vyplývat z vytýkaného jednání a toto jednání musí být rozhodující příčinou škody; neexistuje přitom povinnost napravit veškeré škodlivé následky protiprávní situace včetně následků vzdálených (rozsudek Soudního dvora ze dne 4. října 1979, *Dumortier a další v. Rada*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 a 45/79, Recueil, s. 3091, bod 21; viz rozsudek *Galileo International Technology a další v. Komise*, bod 24 výše, bod 130 a citovaná judikatura).

K promlčení a přípustnosti argumentů žalobců vycházejících z protiprávnosti nařízení č. 314/2004 a 412/2007

- 27 Vzhledem k některým argumentům předloženým Radou v její žalobní odpovědi je nutno analyzovat otázku, zda žalobci dodrželi promlčecí lhůtu pro podání žaloby na náhradu škody upravené v článku 46 statutu Soudního dvora Evropské unie.

- 28 Rada připomíná, že nařízení č. 314/2004 bylo vyhlášeno v Úředním věstníku dne 24. února 2004 a má za to, že „pokud se žalobci zamýšlejí domáhat náhrady škody z důvodu domnělé protiprávnosti“ tohoto nařízení, je jejich právo na podání žaloby promlčené.
- 29 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 46 statutu Soudního dvora, který se použije na řízení před Tribunálem podle čl. 53 prvního pododstavce téhož statutu, se nároky vůči Unii z mimosmluvní odpovědnosti promlčují za pět let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se zakládají. Promlčení se přerušuje buď podáním žaloby u Soudního dvora, nebo předběžnou žádostí, kterou poškozený předloží příslušnému orgánu. V posledně uvedeném případě musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců.
- 30 Z ustálené judikatury vyplývá, že tato promlčecí doba počíná běžet, jsou-li splněny všechny podmínky, na které je vázána povinnost náhrady škody, a zejména pokud je škoda, která má být nahrazena, konkretizována. Pokud jde o případy, kdy odpovědnost Unie vyplývá z normativního aktu, nemůže tato promlčecí doba začít běžet před tím, než nastanou škodlivé účinky tohoto aktu, a tudíž než se stalo zřejmým, že dotčeným osobám vznikla určitá škoda (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 17. července 2008, Komise v. Cantina sociale di Dolianova a další, C-51/05 P, Sb. rozh. s. I 5341, bod 54 a citovaná judikatura).
- 31 V projednávaném případě mohly údajné škodlivé účinky nařízení č. 314/2004 ve vztahu k žalobcům nastat až dne 16. dubna 2007, kdy bylo přijato nařízení č. 412/2007, které nahradilo přílohu III nařízení č. 314/2004 novou přílohou, jež mimo jiné obsahovala jméno prvního žalobce. Jelikož byla tato žaloba podána dne 13. dubna 2012, je zřejmé, že nedošlo k promlčení.
- 32 Kromě toho je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je žaloba na náhradu škody na základě druhého pododstavce článku 340 SFEU samostatným procesním prostředkem, majícím vlastní funkci v rámci systému procesních prostředků, který je závislý na podmínkách výkonu, jež jsou přizpůsobeny jeho zvláštnímu účelu. Tato žaloba se odlišuje od žaloby na neplatnost v tom, že nesměruje ke zrušení určitého opatření, ale k nápravě orgánem způsobené škody (viz rozsudek Tribunálu ze dne 21. června 2006, Danzer v. Rada, T-47/02, Recueil, s. II-1779, bod 27 a citovaná judikatura).
- 33 Bylo tedy rozhodnuto, že ani existence individuálního rozhodnutí, které se stalo konečným, nemůže představovat překážku pro přípustnost žaloby na náhradu škody, s výjimkou zvláštního případu, kdy je cílem takové žaloby ve skutečnosti zrušení tohoto individuálního rozhodnutí, tak jako je tomu v případě, kdy žaloba na náhradu škody směřuje k zaplacení částky žalobci, jejíž výše odpovídá přesně výši poplatku, který zaplatil na základě výkonu uvedeného rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 26. února 1986, Krohn Import-Export v. Komise, 175/84, Recueil, s. 753, body 32 a 33; rovněž viz rozsudek Danzer v. Rada, bod 32 výše, bod 28 a citovaná judikatura).
- 34 Navíc je nutno připomenout, že týká-li se spor aktu s obecnou působností přijatého orgánem, institucí nebo jiným subjektem Unie, může se podle článku 277 SFEU každá strana, i když uplynula lhůta stanovená v čl. 263 šestém pododstavci, dovolávat před Soudním dvorem Evropské unie vůči tomuto aktu důvodů stanovených v čl. 263 druhém pododstavci.
- 35 V projednávaném případě je nutno konstatovat, že akty, na jejichž základě vznikla žalobci údajná škoda, mají zvláštní povahu, jelikož v části, v níž definují kritéria, která musí být splněna, aby mohly být určité osobě zmrazeny její finanční prostředky a hospodářské zdroje, a v části, v níž zakazují určité kategorii obecně a abstraktně určených adresátů zejména poskytnout finanční zdroje a hospodářské prostředky k dispozici osobám a subjektům, jejichž jména jsou uvedena na seznámech obsažených v jejich přílohách, představují akty s obecnou působností a zároveň řadu individuálních rozhodnutí vůči uvedeným osobám a subjektům (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 23. dubna 2013, Gbagbo a další v. Rada, C-478/11 P až C-482/11 P, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 56, a rozsudek Tribunálu ze dne 28. května 2013, Trabelsi a další v. Rada, T-187/11, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, body 85 a 86). Z toho vyplývá, že v rozsahu, v němž nařízení

č. 314/2004 a 412/2007 představují akty s obecnou působností, se žalobci mohou na podporu své žaloby na náhradu škody domáhat údajné protiprávnosti těchto nařízení bez ohledu na skutečnost, že proti nim nepodali žalobu na neplatnost. Opačný argument Rady, podle něhož článek 277 SFEU „nepředstavuje výjimku z článku 46 statutu Soudního dvora“, nemůže uspět. Jak bylo uvedeno (viz bod 31 výše), promlčecí lhůta upravená v uvedeném článku při podání projednávané žaloby ještě neuplynula a není důvod k tomu, aby tento článek mohl v daném případě představovat překážku použití článku 277 SFEU.

K tvrzené škodě plynoucí ze zadržení prvního žalobce na letišti Heathrow

- 36 Posouzení žaloby je třeba zahájit v části, v níž se týká náhrady škody, která údajně vznikla prvnímu žalobci z důvodu jeho zadržení na letišti Heathrow (viz bod 9 výše).
- 37 V této souvislosti je nutno uvést, že okolnosti této události a důvody, proč byl prvnímu žalobci odepřen vstup na území Spojeného království nebo tranzit přes jeho letiště, jsou popsány v dopise ze dne 28. srpna 2007, který zaslalo Treasury Solicitor's Department (oddělení právní služby vlády Spojeného království) právním zástupcům prvního žalobce a který žalobci připojili ke své žalobě.
- 38 Z tohoto dopisu vyplývá, že při příletu na letiště Heathrow dne 25. května 2007 bylo prvnímu žalobci předáno rozhodnutí příslušného orgánu Spojeného království o zamítnutí vstupu. Toto rozhodnutí bylo přijato na základě článku 8 B Immigration Act 1971 (zákona o přistěhovalectví z roku 1971), ve znění pozdějších předpisů. Uvedené ustanovení zmocňuje státního tajemníka mimo jiné k oficiálnímu označení aktu přijatého Radou za „zvláštní akt“ ve smyslu tohoto článku, přičemž v takovém případě musí být každé osobě uvedené v dotyčném aktu odepřen vstup do Spojeného království.
- 39 Podle tohoto dopisu však vyšlo na základě přezkumu najevo, že v době příletu prvního žalobce na letiště Heathrow dosud nedošlo k oficiálnímu označení rozhodnutí 2007/235 státním tajemníkem podle článku 8B Immigration Act 1971, takže nebylo možné odeprít prvnímu žalobci na základě posledně uvedeného ustanovení vstup na území Spojeného království. Treasury Solicitor Department proto ve výše uvedeném dopise informovalo právní zástupce prvního žalobce, že původní rozhodnutí, jímž mu byl odepřen vstup na území Spojeného království, bude zrušeno a nahrazeno novým rozhodnutím stejného znění, které přijme ministr zahraničí na základě pátého pododstavce článku 321A Immigration Rules (imigračních pravidel Spojeného království), na jehož základě lze zrušit oprávnění určité osoby ke vstupu na území Spojeného království, pokud na základě informací, které mají k dispozici příslušné orgány, vyjde najevo, že je takové zrušení „odůvodněno veřejným zájmem“.
- 40 Tato vysvětlení, proti nimž žalobci nevznesli žádné námitky, byla navíc zopakována v žalobě a v prohlášení prvního žalobce, které k ní bylo připojeno. Z toho vyplývá, že bezprostřední příčinou tvrzené újmy prvního žalobce, jež vznikla z důvodu, že mu byl odepřen vstup na území Spojeného království a že byl po dobu jedné noci zadržen na letišti Heathrow, než se mohl další den vrátit letecky do Harare, je rozhodnutí příslušných orgánů tohoto členského státu.
- 41 Žalobci mají nicméně za to, že existuje příčinná souvislost mezi touto újmou a přijetím nařízení č. 412/2007. V této souvislosti připomínají, že společný postoj 2004/161, který se po změně přílohy rozhodnutím 2007/235 vztahoval rovněž na prvního žalobce, nemá právně závazný účinek v právních rádech členských států. Z toho podle jejich názoru vyplývá, že právě skutečnost, že byly zmrazeny jeho finanční prostředky na základě nařízení [č. 314/2004] oprávnila „orgány [Spojeného království] k tomu, aby odeprěly prvnímu žalobci vstup z diskrečních důvodů pro zamítnutí uvedených v ustanovení 321A pátém pododstavci Immigration Rules“.
- 42 Tento argument nemůže obstát.

- 43 Ať byly důvody, které vedly orgány Spojeného království ke zrušení oprávnění prvního žalobce ke vstupu, a tedy k odepření vstupu na území tohoto státu a tranzit přes jeho letiště jakékoli, významné je, že se jedná o rozhodnutí přijaté příslušnými orgány tohoto členského státu při výkonu jeho suverénních pravomocí týkajících se kontroly vstupu občanů třetích zemí, které nejsou členskými státy Evropské unie, na jeho území. Právě od tohoto rozhodnutí se odvíjelo zadržení prvního žalobce na letišti Heathrow, jakož i jeho vrácení přímým letem z tohoto letiště, což jsou události, jež mu údajně způsobily škodu. Pouze mezi tímto rozhodnutím na jedné straně a škodou, již uplatňuje první žalobce, může proto existovat jistý a přímý příčinný vztah ve smyslu judikatury citované v bodě 26 výše. Naopak, i kdyby orgány Spojeného království vedlo k rozhodnutí o odepření vstupu prvního žalobce na jeho území zmrazení prostředků posledně uvedeného, není škoda, kterou údajně utrpěl a jež plyne z tohoto odepření, dostatečně přímým důsledkem dotyčného zmrazení finančních prostředků, jak vyžaduje táž judikatura.
- 44 V této souvislosti postačí uvést, že čl. 4 odst. 1 společného postoje 2004/161 zajisté stanoví, že členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zabránily vstupu fyzických osob uvedených v příloze tohoto společného postoje, včetně prvního žalobce, na své území nebo průjezdu přes něj. Z rozsudků Soudního dvora ze dne 27. února 2007, *Gestoras Pro Amnistía a další v. Rada* (C-354/04 P, Sb. rozh. s. I-1579, body 51 až 57) a *Segi a další v. Rada* (C-355/04 P, Sb. rozh. s. I-1657, body 51 až 57) je však zřejmé, že takový společný postoj, který je upravený v hlavách V a VI Smlouvy o EU, ve znění před Lisabonskou smlouvou, neměl mít sám o sobě právní účinky ve vztahu ke třetím osobám, tak jako v projednávaném případě ve vztahu k prvnímu žalobci. Proto není, jak vyplývá z článku 46 Smlouvy o EU ve znění před Lisabonskou smlouvou, dána žádná pravomoc Soudního dvora nebo Tribunálu, pokud jde o akty přijaté na základě jednotlivých ustanovení hlavy V této Smlouvy, která se týkají SZBP.
- 45 Kromě toho žalobci, kteří evidentně věděli o absenci pravomoci Tribunálu rozhodnout o žalobě na náhradu údajné škody způsobené přijetím společného postoje na základě ustanovení hlavy V Smlouvy o EU, ve znění před Lisabonskou smlouvou, neuplatňují ve svých žalobách, že škoda, jejíž náhrady se domáhají, vychází zcela nebo zčásti z přijetí společného postoje 2004/161. Uvedení tvrdí, že tato škoda vznikla v důsledku přijetí nařízení č. 314/2004. Tak tomu však není v případě údajné škody způsobené prvnímu žalobci jeho zadržením na letišti Heathrow, jelikož nařízení č. 314/2004 neobsahuje žádné ustanovení zakazující prvnímu žalobci vstup do Spojeného království nebo průjezd přes území tohoto státu.
- 46 Je proto třeba dospět k závěru, že mezi jednáním unijních orgánů, které je vytýkáno v žalobě, tedy přijetím nařízení č. 412/2007 z důvodu jeho údajné protiprávnosti, a škodou, kterou první žalobce uplatňuje z důvodu této skutečnosti, není dána příčinná souvislost (viz bod 21 výše, první, třetí a šestá odrážka). Jelikož tedy není jedna z kumulativních podmínek pro založení odpovědnosti Unie podle druhého pododstavce článku 340 SFEU splněna, je třeba žalobu zamítnout jako neopodstatněnou v rozsahu, v němž se týká náhrady škody údajně vzniklé prvnímu žalobci jeho zadržením na letišti Heathrow, tedy konkrétně v rozsahu, v němž se týká cestovních výdajů a výdajů za hotelové ubytování prvního žalobce, které propadly, nákladů řízení, které vynaložil, aby před příslušnými soudy Spojeného království napadl rozhodnutí o odepření vstupu na území tohoto členského státu, a náhrady škody „nefinančního charakteru“, tedy jinými slovy nemajetkové újmy, která mu údajně vznikla z důvodu této události (viz bod 21 výše, první, třetí a šestá odrážka).

K dalším složkám škody

- 47 Stran ostatních složek škody je nutné analyzovat jednotlivé žalobní důvody, jež žalobci uplatňují, za účelem určení, zda je v projednávaném případě splněna podmínka nezbytná k založení odpovědnosti Unie na základě druhého pododstavce článku 340 SFEU z důvodu protiprávnosti tvrzeného jednání.

- 48 Žalobci uvádějí několik důvodů k prokázání protiprávního charakteru jednání Rady a Komise, které spočívá v přijetí nařízení č. 314/2004 a 412/2007. Zprvce tvrdí, že se orgány Unie dopustily zjevně nesprávného posouzení, když měly za to, že má být jméno prvního žalobce zapsáno na seznam osob, jichž se týká zmrazení finančních prostředků uložené nařízením č. 314/2004. Zadruhé uvádějí, že napadená nařízení nebyla dostatečně odůvodněna, pokud se týkají prvního žalobce, což údajně porušuje jeho právo na obhajobu a zbavuje jej veškeré účinné soudní ochrany. Zatřetí tvrdí, že došlo ke zneužití pravomoci. Začtvrté poukazují na to, že bylo porušeno právo prvního žalobce na obhajobu, pokud jde konkrétně o otázku ponechání jeho jména v příloze III nařízení č. 314/2004, což podle jejich názoru měly uvedené orgány pravidelně přezkoumávat.
- 49 Tyto jednotlivé žalobní důvody rozvíjejí žalobci na základě premisy, že pouhá skutečnost, že byl první žalobce náměstkem ministra, nebyla dostatečným důvodem pro zápis jeho jména do přílohy III nařízení č. 314/2004 a zmrazení jeho aktiv. Unijním orgánům tak vytýkají jak zjevně nesprávné posouzení, když pro svůj závěr, že první žalobce odpovídá za vážná porušení lidských práv, vycházely chybně pouze z této skutečnosti, tak i porušení povinnosti uvést odůvodnění, jelikož nedostatečné odůvodnily zmrazení jeho aktiv. Ze stejného základu vychází i jejich žalobní důvod týkající se údajného zneužití pravomoci. Žalované orgány tvrdí, že o zápisu jména prvního žalobce do přílohy III nařízení č. 314/2004 bylo oprávněné rozhodnuto ze samotného důvodu, že zastával funkci náměstka ministra, aniž bylo nezbytné odůvodnit jej dalšími důvody.
- 50 Tyto argumenty žalobců pokládají nejprve otázku týkající se identifikace skutečností, které odůvodnily zmrazení aktiv osob, na něž se vztahuje nařízení č. 314/2004, mezi něž bylo po přijetí nařízení č. 412/2007 zařazeno jméno prvního žalobce. Konkrétně se jedná o určení toho, zda zmrazení aktiv bylo podle názoru autorů tohoto opatření ve vztahu k prvnímu žalobci odůvodněné pouze na základě skutečnosti, že byl členem vlády Zimbabwe, nebo rovněž z jiných důvodů, které je třeba případně identifikovat.

K důvodům zmrazení aktiv prvního žalobce a k dodržení povinnosti uvést odůvodnění

- 51 Nejprve je nutno připomenout, že nařízení č. 314/2004 bylo přijato na základě článků 60 ES a 301 ES. Článek 60 odst. 1 ES stanoví, že „[j]e-li činnost Společenství v případech uvedených v článku 301 [ES] považována za nezbytnou, Rada může postupem podle článku 301 [ES] vůči dotyčným třetím zemím přijmout nezbytná okamžitá opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb.“ Článek 301 ES stanoví, že „[p]ředpokládá-li se ve společných postojích nebo společných akcích přijatých podle ustanovení Smlouvy o [EU, ve znění po Lisabonské smlouvě] o [SZBP] určitý postup Společenství směřující k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušování hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi, přijme Rada nezbytná naléhavá opatření. Rada rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou“.
- 52 Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že vzhledem ke znění článků 60 ES a 301 ES, a zvláště pak vzhledem k formulacím „vůči dotyčným zemím“ a „s jednou nebo několika třetími zeměmi“ uvedeným v těchto člancích, se tato ustanovení týkají přijímání opatření vůči třetím zemím, přičemž tento pojem může zahrnovat vedoucí představitele takové země i jednotlivce a subjekty, kteří jsou s těmito představiteli spojeni nebo jsou jimi přímo či nepřímo kontrolováni (rozsudky Soudního dvora ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, Sb. rozh. s. I-6351, bod 166 a ze dne 13. března 2012, Tay Za v. Rada, C-376/10 P, dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 53).

53 Je třeba rovněž připomenout body 4 a 5 odůvodnění nařízení č. 314/2004, které objasňují důvody přijetí zejména článku 6 uvedeného nařízení, jehož obsah je připomenut v bodě 5 výše. Tyto body odůvodnění znějí následovně:

„4) Omezující opatření stanovená společným postojem 2004/161/SZBP [...] zahrnují mimo jiné zmrazení finančních prostředků, finančních aktiv a hospodářských zdrojů členů vlády Zimbabwe a každé fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu s nimi spojených.

5) Tato opatření spadají do oblasti působnosti Smlouvy [ES], a aby nebyla narušována hospodářská soutěž, je pro jejich provádění nezbytný akt Společenství [...]“.

54 Pokud jde o nařízení č. 412/2007, jeho druhý bod odůvodnění pouze uvádí, že „[r]ozhodnutí 2007/235/SZBP [...] mění přílohu společného postoje 2004/161/SZBP“ a že „[p]říloha III nařízení [...] č. 314/2004 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna“. Nařízení č. 412/2007 obsahuje pouze dva články, přičemž článek 1 uvedeného nařízení provádí v souladu s jeho přílohou změnu přílohy III nařízení č. 314/2004 a článek 2 tohoto nařízení stanoví den jeho vstupu v platnost.

55 Také je třeba přihlídnout k ustanovením společného postoje 2004/161 a rozhodnutí 2007/235 shrnutým výše v bodech 2 a 8, která souvisí s přijetím nařízení č. 314/2004 a 412/2007 a jež byla vyhlášena v Úředním věstníku.

56 V tomto ohledu je rovněž nutno připomenout znění bodů odůvodnění 2, 6 a 7 společného postoje 2004/161, které znějí následovně:

„2) Společným postojem 2002/145/SZBP Rada také stanovila zákaz cestování a zmrazila finanční prostředky, přičemž tato opatření se používají vůči vládě Zimbabwe a osobám, které nesou velkou zodpovědnost za závažná porušování lidských práv a svobody projevu, sdružování a shromažďování.

[...]

6) S ohledem na pokračující zhoršování se situace v oblasti lidských práv v Zimbabwe omezující opatření přijatá Evropskou unií by měla být prodloužena [...]

7) Cílem těchto omezujících opatření je přimět osoby, na která jsou opatření zaměřena, aby se vzdaly politik vedoucích k potlačování lidských práv, svobody vyjadřování a řádné správy věcí veřejných.“

57 Ze společného výkladu výše uvedených bodů odůvodnění a ustanovení jasně vyplývá, že přijetím článku 6 nařízení č. 314/2004 zamýšlela Rada zmrazit aktiva „členů vlády Zimbabwe“, jejichž jména jsou uvedena v příloze III uvedeného nařízení, vzhledem k jejich postavení členů vlády uvedeného státu. O tom svědčí mimo jiné odkaz učiněný v bodě 2 odůvodnění a čl. 5 odst. 1 společného postoje 2004/161 na dvě odlišné kategorie osob, jejichž aktiva byla zmrazena, a to členy vlády Zimbabwe na jedné straně a „osoby, které nesou velkou zodpovědnost za závažná porušování lidských práv a svobody projevu, sdružování a shromažďování“ na straně druhé.

58 Změna údaje u osoby prvního žalobce v příloze společného postoje 2004/161 a [v příloze III k] nařízení č. 314/2004, k níž došlo v důsledku rozhodnutí 2007/455 a nařízení č. 777/2007 (viz body 10 a 12 výše), nemůže vést k jinému závěru. Výraz „jako takový“ připojený k tomuto údaji naznačuje, že uložení opatření obsažených v uvedeném společném postoji vůči prvnímu žalobci bylo odůvodněno samotnou skutečností, že je členem vlády, která se účastní činností porušujících demokracii, dodržování lidských práv a právního státu. Jinými slovy se zjevně jednalo o pouhé upřesnění, a nikoli o změnu tohoto odůvodnění.

59 K odlišnému závěru nemohou vést ani opačné argumenty žalobců.

60 Žalobci zaprvé odkazují na druhý bod odůvodnění nařízení č. 314/2004, který zní takto:

„Rada nadále soudí, že vláda Zimbabwe se stále dopouští vážného porušování lidských práv. Proto, dokud bude k jejich porušování docházet, považuje Rada za nezbytné zachovat omezující opatření vůči vládě Zimbabwe a těm, kdo nesou hlavní zodpovědnost za toto porušování.“

61 Podle názoru žalobců je tento odkaz v souladu s kontextem uvedeného nařízení, a to rovněž vzhledem k odkazu uvedenému ve třetím bodě odůvodnění společného postoje 2004/161 na další společný postoj přijatý dříve, který „rozšiřuje omezující opatření [přijatá společným postojem 2002/145] na další osoby, které jsou ve velké míře zodpovědné za [...] porušování“ uvedená v bodě 2 společného postoje 2004/161.

62 Argumenty, které se žalobci snaží vyvodit z výše uvedených bodů odůvodnění, nemohou obstát. Odkaz, který je obsažen v bodě 2 odůvodnění nařízení č. 314/2004, na okolnost, že podle názoru Rady vláda Zimbabwe závažně porušuje lidská práva, neznamená, že Rada obviňuje individuálně každého člena uvedené vlády z konkrétního porušování lidských práv, za něž je tento člen osobně zodpovědný. Takový odkaz je zcela slučitelný s rozhodnutím uložit členům dotyčné vlády jako celku zmrazení jejich aktiv z pouhého důvodu jejich členství ve vládě, jež je jako taková zodpovědná za porušování lidských práv.

63 Tento výklad dotyčného bodu odůvodnění je potvrzen druhou větou, která jasně rozlišuje mezi „vládou Zimbabwe“ a „těmi, kdo nesou hlavní odpovědnost za toto porušování“, což jinými slovy odpovídá rozlišování, které již bylo zmíněno v bodě 57 výše.

64 Bod 3 odůvodnění společného postoje 2004/161, jehož se rovněž dovolávají žalobci, navíc není relevantní, jelikož se omezuje na připomenutí obsahu jiného společného postoje, kterým byl novelizován společný postoj 2002/145. V této souvislosti je nutno připomenout, že doba platnosti tohoto posledně uvedeného společného postoje uplynula dne 20. února 2004 a že byl nahrazen společným postojem 2004/161.

65 Zadrugé odkazují žalobci na čl. 4 odst. 1 společného postoje 2004/161 (viz bod 2 výše). Tvrdí, že samotná skutečnost, že první žalobce zastával funkci náměstka ministra, neprokazuje, že se podílel na činnostech, které závažně narušují demokracii, dodržování lidských práv a právní stát v Zimbabwe.

66 Také tento argument musí být odmítnut. Článek 4 odst. 1 společného postoje 2004/161 se týká zákazu vstupu fyzických osob, jejichž jména jsou uvedena v příloze uvedeného společného postoje, na území členských států nebo průjezdu přes tyto státy. Jak vyplývá z bodu 44 výše, jedná se o opatření, která musejí přijmout samotné členské státy. Nařízení č. 314/2004 neobsahuje v tomto smyslu žádné ustanovení. Z toho vyplývá, že i kdyby bylo uznáno, že zákaz uvedený v článku 4 uvedeného společného postoje nebyl uložen dotčeným osobám včetně prvního žalobce ze samotného důvodu jejich postavení jakožto členů vlády Zimbabwe, nemá tato samotná okolnost dopad na důvody, proč bylo těmto osobám uloženo zmrazení jejich aktiv. Článek 5 odst. 1 tohoto společného postoje, který se týká zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, jehož znění je připomenuto výše v bodě 2, neobsahuje odkaz na podobné činnosti členů vlády Zimbabwe, jaké jsou obsažené v čl. 4 odst. 1 tohoto společného postoje.

67 Zatřetí žalobci odkazují na skutečnost, že první žalobce byl při prvním vyškrtnutí svého jména z přílohy III nařízení č. 314/2004 (viz bod 12 výše) stále náměstkem ministra a tuto funkci vykonával nadále i po tomto vyškrtnutí, a dále na skutečnost, že se na některé další ministry nebo náměstky ministrů, kteří jsou členy vlády a již byli jmenováni v únoru 2009, podobné zmrazení jejich aktiv nevztahovalo. Z toho podle názoru žalobců vyplývá, že funkce náměstka ministra zastávaná prvním žalobcem nebyla sama o sobě dostatečná k odůvodnění zápisu jeho jména do seznamu osob, na které se vztahuje zmrazení jejich aktiv, jež bylo uloženo nařízením č. 314/2004.

- 68 V této souvislosti je nutno uvést, že mezi účastníky řízení je nesporné, že se po zápisu jména prvního žalobce na seznam osob, na něž se vztahuje zmrazení aktiv uložené nařízením č. 314/2004, politická situace v Zimbabwe do značné míry změnila podpisem „Global Political Agreement“ (obecná politická dohoda, dále jen „GPA“), k němuž došlo dne 15. září 2008 mezi vládní stranou Zanu PF na jedné straně a oběma křídly opoziční strany MDC. GPA stanovila zejména jmenování předsedy MDC Morgana Tsvangiraiho předsedou vlády, jakož i jmenování nové vlády složené ze dvou náměstků předsedy vlády, kteří byly navrženi oběma křídly MDC, 31 ministrů, z nichž patnáct navrhla Zanu PF a šestnáct bylo navrženo oběma křídly MDC, jakož i patnácti náměstků ministrů, z nichž osm bylo navržených Zanu PF a sedm navrhla obě křídla MDC. Ke jmenování této nové vlády došlo nakonec v únoru 2009.
- 69 S ohledem na tento významný vývoj nelze argumentovat, jak to činí žalobci, že nezahrnutí jmen ministrů jmenovaných členy vlády Zimbabwe po uzavření GPA do seznamu osob, na které se vztahuje zmrazení aktiv upravené nařízením č. 314/2004, podporuje tvrzení, že v roce 2007, když bylo prvnímu žalobci uloženo takové zmrazení aktiv, neměla Rada v úmyslu zmrazit jeho aktiva z pouhého důvodu, že je členem vlády Zimbabwe. Tato úvaha nemá dopad na přezkum legality uvedený níže, který se týká jak rozhodnutí o zmrazení aktiv prvního žalobce, tak rozhodnutí nezrušit vůči němu v únoru 2009 toto opatření. Tyto otázky se odlišují od otázky identifikace skutečností, které odůvodnily zahrnutí jména prvního žalobce na seznam osob, jejichž aktiva byla zmrazena na základě nařízení č. 314/2004.
- 70 S ohledem na všechny předchozí úvahy je třeba dospět k závěru, že prvnímu žalobci bylo uloženo zmrazení aktiv z pouhého důvodu, že zastává funkci náměstka ministra. Tento závěr umožňuje bez dalšího odmítnout jako neopodstatněný žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění. Vzhledem k tomu, jak vyplývá z výše uvedených úvah, nařízení č. 314/2004 jasně uvádí, že Rada zamýšlela zmrazit aktiva členů vlády Zimbabwe, a jelikož příloha III tohoto nařízení, ve znění nařízení č. 412/2007, zmiňuje funkci náměstka ministra, kterou zastával první žalobce, je nutno dospět k závěru, že nařízení obsahuje dostatečný popis skutečností odůvodňujících zmrazení aktiv prvního žalobce.
- 71 Otázka, zda Rada právem dospěla k závěru, že toto postavení prvního žalobce bylo samo o sobě dostatečné k odůvodnění zmrazení jeho aktiv, se netýká otázky dodržení povinnosti uvést odůvodnění, ale otázky opodstatněnosti tohoto odůvodnění, která je otázkou hmotněprávní legality sporného aktu (rozsudky Soudního dvora ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Rec. p. I-1719, bod 67, a ze dne 22. března 2001, Francie v. Komise, C-17/99, Recueil, s. I-2481, bod 35). Následně je tedy třeba posoudit tuto otázku, což vyžaduje zkoumat žalobní důvody vycházející ze zjevně nesprávného posouzení a zneužití pravomoci.

K žalobním důvodům vycházejícím ze zjevně nesprávného posouzení a zneužití pravomoci

- 72 Tribunál již v rozsudku ze dne 14. října 2009, Bank Melli Iran v. Rada (T-390/08, Sb. rozh. s. II-3967, bod 36) judikoval, že v případě obecných pravidel vymezujících podmínky omezujících opatření, má Rada širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o skutečnosti, které mají být zohledněny při přijímání hospodářských a finančních sankcí na základě článků 60 ES a 301 ES, v souladu se společným postojem přijatým v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP). Jelikož Soud Společenství nemůže zejména nahradit posouzení Rady svým hodnocením důkazů, skutečností a okolností odůvodňujících přijetí takových opatření, musí se přezkum vykonávaný Tribunálem omezit na ověření dodržení procesních pravidel a pravidel týkajících se odůvodnění, věcné správnosti skutkových zjištění, jakož i neexistence zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu a zneužití pravomoci. Tento omezený přezkum je namístě zejména při posuzování úvah o účelnosti, na kterých jsou taková opatření založena.

- 73 V tomto kontextu je však třeba zohlednit rovněž judikaturu týkající se pojmu třetí země ve smyslu článků 60 ES a 301 ES, citovanou v bodě 52 výše. Z toho vyplývá, že při výkonu široké posuzovací pravomoci může Rada v případě, že zamýšlí na základě těchto článků přijmout omezující opatření vůči vedoucím představitelům takové země, jakož i jednotlivcům a subjektům, kteří jsou s těmito představiteli spojeni nebo jsou jimi přímo či nepřímo kontrolováni, zajistě definovat více či méně široce okruh vedoucích představitelů a osob, které jsou s nimi spojeny, na které se budou vztahovat přijímaná opatření, avšak nemůže rozšířit působnost uvedených opatření na osoby nebo subjekty, které nespádají ani do jedné z výše uvedených kategorií (v tomto smyslu viz rozsudek *Tay Za v. Rada*, bod 52 výše, bod 63).
- 74 Kromě toho v případě, že Rada abstraktně definuje kritéria, která mohou odůvodnit zápis jména osoby nebo subjektu na seznam jmen osob nebo subjektů, na které se vztahují omezující opatření přijatá na základě obou výše uvedených článků, je věcí Tribunálu, aby na základě důvodů, jež mu dotyčné osoby či subjekty předložily, nebo jež byly uplatněny z úřední povinnosti, ověřil, zda jeho případ odpovídá abstraktním kritériím definovaným Radou. Tento přezkum zahrnuje posouzení skutečností a okolností, které jsou uplatňovány k odůvodnění zápisu jména dotčené osoby či subjektu na seznam jmen těch, na něž se vztahují omezující opatření, stejně jako ověření důkazů a informací, na nichž je toto posouzení založeno. Tribunál se musí rovněž ujistit o dodržování práva na obhajobu a požadavku odůvodnění, jakož i případně o opodstatněnosti naléhavých důvodů, které může Rada výjimečně uplatnit, aby se této povinnosti vyhnula (v tomto smyslu viz rozsudek *Bank Melli Iran v. Rada*, bod 72 výše, bod 37).
- 75 V projednávaném případě je mezi účastníky řízení nesporné, že první žalobce byl v době zápisu svého jména do přílohy III přílohy č. 314/2004 v Zimbabwe náměstkem ministra a v této funkci setrval po celou dobu, po kterou bylo jeho jméno obsaženo v této příloze.
- 76 Žalobci tvrdí, že je nutno „určit, v jakém rozsahu vykonává náměstek ministra výkonnou pravomoc“ a předkládají několik údajů k prokázání toho, že pravomoc prvního žalobce byla „striktně omezena na úkoly spadající do jeho portfolia“ a že neexistoval žádný „vztah mezi ministerskými portfolii [prvního žalobce] a omezování lidských práv, právního státu nebo demokracie“.
- 77 Tribunál má přitom za to, že funkce náměstka ministra spadá pod „představitel“ třetí země, v projednávaném případě Zimbabwe, ve smyslu judikatury citované v bodě 52 výše a „členy vlády“ této země ve smyslu společného postoje 2004/161 a nařízení č. 314/2004. Proto nelze unijním orgánům vytýkat nesprávné posouzení skutkového stavu, když vůči prvnímu žalobci uplatnily omezující opatření spočívající ve zmrazení jeho aktiv z důvodu, že byl jmenován náměstkem ministra.
- 78 Za těchto okolností lze argumenty žalobců shrnuté výše v bodě 76 posuzovat pouze z hlediska případného zjevně nesprávného posouzení Rady, které mělo spočívat v tom, že při přijetí nařízení č. 314/2004 upravila omezující opatření týkající se zmrazení jejich finančních prostředků ve vztahu ke všem členům vlády Zimbabwe, aniž odlišila ty, jejichž činnosti nebo pravomoci vykazovaly vztah k vážným porušováním lidských práv v této zemi konstatovaných Radou (viz bod 1 odůvodnění nařízení č. 314/2004), a ty, u nichž takové propojení nebylo možné prokázat.
- 79 V této souvislosti je nutno uvést, že žalobci nesprávně tvrdí, že se tato věc „netýká údajné protiprávnosti ve formulaci pravidel“ upravujících zápis jména osoby na seznam osob, jichž se týká zmrazení aktiv, ale uplatňování uvedených pravidel. Jak bylo totiž uvedeno výše v bodě 77, relevantní pravidla, byla vzhledem ke kritériu použitému v projednávaném případě, jež se týká pouhého postavení dotyčné osoby jakožto člena vlády Zimbabwe, použita v projednávaném případě správně.
- 80 Stran otázky, zda se Rada dopustila zjevně nesprávného posouzení při formulaci uvedených pravidel, má Tribunál vzhledem k cíli sporného zmrazení aktiv, jímž je „přimět osoby, na která jsou opatření zaměřena, aby se vzdaly politik vedoucích k potlačování lidských práv, svobody vyjadřování a řádné

správy věcí veřejných“ (bod 7 odůvodnění společného postoje 2004/161, viz bod 56 výše) a vzhledem k široké posuzovací pravomoci Rady v dané oblasti (viz bod 72 výše), za to, že Radě nelze vytýkat takové pochybení.

81 Žalobci tvrdí, že angažování jednotlivce v demokratických mechanismech jeho státu, v němž demokracie funguje nedostatečně a v němž dochází k vážným porušováním lidských práv a právního státu, nemůže odůvodnit, že vůči němu byla přijata omezující opatření. Opačný postoj by podle názorů žalobců zdiskreditoval demokracii.

82 Tento argument neobstojí. Jak vyplývá z bodů odůvodnění a ustanovení uvedených výše v bodech 1 až 8, v době, kdy bylo nařízením č. 314/2004 zavedeno sporné opatření zmrazení aktiv, a v době, kdy bylo v roce 2007 zapsáno jméno prvního žalobce na seznam osob, na které se vztahuje toto opatření, měla Rada za to, že je vláda Zimbabwe odpovědná za vážné porušování lidských práv v této zemi. Vzhledem k tomuto důvodu, který se žalobci nesnaží zpochybnit, mohla Rada, aniž se dopustila zjevně nesprávného posouzení, učinit závěr, že osoba se zájmem na účasti na „demokratických mechanismech svého státu“ se neměla stát členem takové vlády, dokud se tato vláda nebo jiná, která ji nahradí, nevzdá politik vedoucích k potlačování lidských práv, svobody vyjadřování a řádné správy věcí veřejných.

83 Žalobci rovněž tvrdí, že pojem „cílené sankce“, mezi něž spadá sporné zmrazení aktiv, nutně zahrnuje zohlednění individuálních činností dotčených osob. Podle jejich názoru je cílem takových sankcí identifikovat osoby odpovědné za dotýcná porušování lidských práv.

84 Žalobci také odkazují na dokument Rady č. 15114/05 ze dne 2. prosince 2005, nazvaný „Pokyny k provádění a vyhodnocení omezujících opatření (sankcí) v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU“, jejichž kopii připojili k žalobě.

85 Odkazují především na bod 14 uvedeného dokumentu, který pod názvem „Cílená opatření“ uvádí následující:

„Cílem přijatých opatření by měly být osoby odpovědné za politiku nebo činnost, které byly příčinou rozhodnutí EU uložit omezující opatření. Taková cílená opatření jsou účinnější než nerozlišující opatření a minimalizují nepříznivé následky pro ty, kdo nenesou za takové politiky nebo činnosti odpovědnost.“

86 V této souvislosti je nutno připomenout, že články 60 ES a 301 ES se podle svého znění vztahují na třetí země. V takovém kontextu se jedná o „cílené sankce“, když se omezující opatření přijatá na základě těchto dvou článků nevztahují na celý dotýcný stát spolu s osobami, které v něm pobývají nebo mají jeho státní příslušnost, ale pouze na osoby identifikované jako osoby odpovědné za politiku nebo činnost, které vedly k zavedení uvedených opatření. Právě to ostatně uvádí bod 14 dokumentu Rady č. 15114/05, jehož se dovolávají žalobci.

87 Podstatnou otázkou, která vyvstává, je pouze otázka identifikace dotčených osob, na které se mohou vztahovat cílené sankce. Z judikatury Soudního dvora přitom vyplývá, že takové sankce mohou být uloženy vedoucím představitelům třetího státu, jakož i osobám, které jsou s nimi spojeny (v tomto smyslu viz rozsudek *Tay Za v. Rada*, bod 52 výše, bod 68). Jinými slovy, podle této judikatury jsou tito vedoucí představitelé a osoby s nimi spojené považovány za osoby odpovědné za politiku nebo činnost, které vedly k uložení předmětných omezujících opatření, nezávisle na jejich osobní účasti na provádění uvedené politiky a činnosti. Tento závěr platí o to více vůči členům vlády třetího státu, kteří bez ohledu na své individuální pravomoci v této vládě musí nést kolektivní odpovědnost za politiku uplatňovanou touto vládou a veškeré činnosti, jež tato vláda vykonává.

- 88 Z toho vyplývá, že argumenty žalobců, že sporná omezující opatření mají charakter cílených sankcí, jakož i argumenty k dokumentu Rady č. 15114/05, musí být odmítnuty. Není tedy nezbytné posuzovat otázku, jaké dopady má na projednávanou věc okolnost, že dokument Rady 15114/05 je starší než nařízení č. 314/2004.
- 89 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba odmítnout všechny argumenty žalobců týkající se osobních aktivit prvního žalobce. Za předpokladu, že jsou tyto argumenty opodstatněné, prokazují totiž nanejvýš to, že se první žalobce osobně neúčastnil politiky a činnosti vlády Zimbabwe, na které se vztahují sporná opatření, a že jako soukromá osoba i jako ministr působil pozitivně na svůj stát. Takové okolnosti nepostačují k prokázání toho, že se Rada dopustila zjevně nesprávného posouzení, když rozhodla o zmrazení aktiv všech členů vlády Zimbabwe, aniž rozlišovala mezi těmi, kteří se osobně podílejí na porušování lidských práv, a těmi, kteří se jich neúčastnili.
- 90 V tomto ohledu nejsou dostatečná ani tvrzení žalobců, že první žalobce osobně podporoval řadu farmářů bílé pleti, kterým hrozilo vyhnání z jejich pozemků.
- 91 V této souvislosti je nutno poukázat na skutečnost, že důkazy, které žalobci o tomto aspektu předkládají, sestávají z dopisů a prohlášení, které spadají částečně do doby před jmenováním prvního žalobce náměstkem ministra. Z obsahu důkazů pocházejících z doby po tomto jmenování jasně nevyplyvá, zda se vztahují k událostem, které předcházely uvedenému jmenování, nebo k událostem, k nimž došlo až po něm.
- 92 I kdybychom každopádně na základě důkazů uvedených výše připustili, že první žalobce po svém jmenování náměstkem ministra nadále podporoval řadu farmářů bílé pleti, jimž hrozilo vyhnání, je tato samotná skutečnost zjevně nedostatečná k učinění závěru, že ve vládě Zimbabwe zastával odlišnou politiku, která jasně směřovala proti porušování lidských práv, za něž tato vláda byla odpovědná, a která měla vést k ukončení toho porušování. Pouze v tomto posledně uvedeném případě by bylo možné připustit, že se Rada dopustila zjevně nesprávného posouzení, když nerozlišila mezi dvěma odlišnými proudy v rámci jedné vlády, ale uložila všem jejím členům bez rozdílu opatření spočívající ve zmrazení aktiv.
- 93 Na základě výše uvedených úvah lze jako neopodstatněné zamítnout jak žalobní důvod vycházející ze zjevně nesprávného posouzení, tak žalobní důvod vycházející ze zneužití pravomoci, které se týkají zápisu jména prvního žalobce na seznam osob dotčených zmrazením aktiv uloženým nařízením č. 314/2004.
- 94 Konkrétně je nutno stran žalobního důvodu týkajícího se zneužití pravomoci připomenout, že akt je stížen vadou spočívající ve zneužití pravomoci pouze tehdy, když se na základě objektivních, relevantních a shodujících se nepřímých důkazů ukáže, že byl přijat za výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou uváděné cíle, nebo vyhnout se postupu zvláště upravenému pro vyrovnání se s okolnostmi daného případu (viz rozsudek Bank Melli Iran v. Rada, bod 72 výše, bod 50 a citovaná judikatura).
- 95 Žalobci přitom nevznesli argumenty ani nepředložili důkazy k prokázání toho, že uložením zmrazení aktiv členům vlády Zimbabwe a zápisem jména prvního žalobce na seznam osob, na které se toto zmrazení aktiv vztahuje, sledovala Rada a Komise jiný cíl než přimět dotčené osoby, aby se vzdaly politiky vedoucí k potlačování lidských práv, svobody vyjadřování a řádné správy věcí veřejných v této zemi. V projednávaném případě nemohlo proto dojít ke zneužití pravomoci (v tomto smyslu viz rozsudek Bank Melli Iran v. Rada, bod 72 výše, bod 50).
- 96 Cílem argumentů předložených žalobci k rozvinutí žalobního důvodu vycházejícího ze zneužití pravomoci, má být ve skutečnosti prokázání zjevně nesprávného posouzení. Tyto argumenty byly právě v tomto světle posouzeny výše a zamítnuty.

97 Dále je nutné žalobu zkoumat v části, v níž se konkrétně týká ponechání jména prvního žalobce na seznamu jmen osob, na které se vztahuje zmrazení aktiv. Jedná se zvláště o určení toho, zda se Rada a Komise nedopustily zjevně nesprávného posouzení, když nevyškrtly jméno prvního žalobce z uvedeného seznamu před 23. únorem 2011. V této souvislosti bude také posouzen žalobní důvod vycházející z porušení práva prvního žalobce na obhajobu v této specifické otázce.

K ponechání jména prvního žalobce na seznamu osob, jejichž aktiva byla zmrazena

98 Žalobci připomínají, že společný postoj 2004/161, který mělo provést nařízení č. 314/2004, se uplatňoval po dobu dvanácti měsíců, byl „neustále přezkoumáván“ a doba jeho platnosti byla následně několikrát prodloužena (viz body 3 a 4 výše). Ačkoli nařízení č. 314/2004 neobsahovalo datum uplynutí platnosti, jednalo se podle názoru žalobců o pouhou otázku „administrativních důvodů“, jak vyplývá z bodu 31 dokumentu Rady č. 15114/05, přičemž nezbytnost neustálého a pravidelného přezkumu uplatňovala také ohledně vhodnosti zachování omezujících opatření upravených uvedeným nařízením.

99 Žalobci dodávají, že jelikož již byla aktiva dotčených osob zmrazena, nebylo zapotřebí momentu překvapení a dotyčné osoby, tak jako v projednávaném případě první žalobce, mohly být informovány o důvodech a relevantních důkazech odůvodňujících prodloužení omezujících opatření, která vůči nim byla přijata, a získat příležitost k požádání o přezkum jejich situace. Uvedené osoby včetně prvního žalobce přitom takovou procesní záruku neměly a není ani prokázáno, že jejich situace byla skutečně přezkoumána. Právo prvního žalobce na obhajobu proto zůstalo během období, v němž se na něj vztahovala sporná omezující opatření, zcela nezohledněno, což je podle tvrzení žalobců zjevně protiprávní.

100 V projednávaném případě neexistuje pochybnost, že unijní orgány měly povinnost pravidelně přezkoumávat situaci, která odůvodnila přijetí sporných omezujících opatření a vhodnost jejich prodloužení, zejména v případě prvního žalobce. To platí tím spíše, že tato opatření obsahovala omezení využívání vlastnického práva osob, na které se vztahovala, jež mělo být navíc s ohledem na obecný dosah sporného zmrazení aktiv kvalifikováno jako značné (v tomto smyslu viz rozsudek Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, bod 52 výše, bod 358).

101 Z tohoto důvodu byla doba platnosti společného postoje 2004/161 původně omezena na jeden rok a vyžadovala ke svému prodloužení nové rozhodnutí Rady, které bylo nutně přijato po přezkumu situace. Navíc, jak správně tvrdí žalobci, skutečnost, že doba platnosti nařízení č. 314/2004 nebyla časově omezena, byla odůvodněna pouze administrativními důvody.

102 Bod 31 dokumentu Rady 15114/05 zmiňuje v tomto ohledu následující:

„V případech, kdy právní nástroj SZBP obsahuje okamžik ukončení platnosti, není nezbytně nutné stanovit okamžik ukončení platnosti v nařízeních provádějících právní nástroj SZBP:

- jelikož nařízení provádějí akt SZBP, musí být zrušena, pokud skončí platnost právního nástroje SZBP [...] V takové situaci mohou být nařízení odvolána se zpětným účinkem, ale je žádoucí, aby tato doba byla co nejkratší.
- pokud se v následném právním nástroji SZBP prodlužují opatření, mění den ukončení platnosti nařízení nebo přijímá nové opatření, které obsahuje stejná právní ustanovení, vytváří se tak zbytečná administrativní zátěž, které je třeba se vyvarovat. Zvláště v případech, kdy k rozhodnutí o prodloužení dochází na poslední chvíli, může nastat období, během kterého nejsou opatření použitelná, dokud nedojde ke změně nebo přijetí příslušného nařízení [...]

Je proto vhodnější ponechat nařízení stále v platnosti, dokud není zrušeno.“

- 103 Ačkoli doba platnosti nařízení č. 314/2004 nebyla časově omezena, rozumí se nicméně samo sebou, že kdyby doba platnosti společného postoje 2004/161, kterou mělo toto nařízení provést, nebyla prodloužena v plném rozsahu či pouze ve vztahu k některým osobám, na které se vztahoval, zrušily by Rada a Komise ve vztahu k dotyčným osobám rovněž nařízení č. 314/2004. To je totiž přinejmenším implicitně připuštěno v bodě 31 výše citovaného dokumentu Rady č. 15114/05.
- 104 V žalobní odpovědi navíc Rada povinnost pravidelného přezkumu sporných omezujících opatření nezpochybňuje, ale tvrdí, že tato opatření předmětem takového přezkumu skutečně byla, ten však neodhalil skutečnosti, které by byly mohly odůvodnit v případě prvního žalobce jejich zrušení před 15. únorem 2011. Komise tvrdí, že její úloha byla omezena na provedení aktů přijatých Radou.
- 105 Jelikož žalobci tvrdí, že došlo k porušení práva prvního žalobce na obhajobu v souvislosti s pravidelným přezkumem sporných opatření, je nutno připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že dodržování práva na obhajobu v každém řízení vedeném vůči osobě, které může vést k aktu nepříznivě zasahujícímu do jejího právního postavení, je základní zásadou unijního práva, která musí být zaručena, i když neexistuje žádná právní úprava týkající se takového řízení (viz rozsudky Soudního dvora ze dne 10. července 1986, *Belgie v. Komise*, 234/84, Recueil, s. 2263, bod 27, a ze dne 9. listopadu 2006, *Komise v. De Bry*, C-344/05 P, Sb. rozh. s. I-10915, bod 37). Tato zásada vyžaduje, aby dotyčná osoba mohla účinně vyjádřit své stanovisko ke skutečnostem, které mohou být v aktu, jenž má být přijat, použity v její neprospěch (výše uvedený rozsudek Komise v. *De Bry*, bod 38).
- 106 V rámci žaloby na neplatnost však z ustálené judikatury vyplývá, že k tomu, aby takové porušení práva na obhajobu mělo za následek zrušení dotčeného aktu, je třeba, aby v případě, že by k uvedené nesrovnalosti nedošlo, mohlo řízení vést k jinému výsledku (rozsudek Soudního dvora ze dne 21. března 1990, *Belgie v. Komise*, C-142/87, Recueil, s. I-959, bod 48 a usnesení Soudního dvora ze dne 18. října 2001, *Kish Glass v. Komise*, C-241/00 P, Recueil, s. I-7759, bod 36).
- 107 V takovém případě, jako je projednávaný případ, kdy se žalobce prostřednictvím žaloby domáhá náhrady škody, kterou údajně utrpěl z důvodu přijetí aktu nebo prodloužení jeho platnosti, přičemž bylo porušeno jeho právo na obhajobu, a kdy tento účastník řízení nepodal proti dotyčnému aktu žalobu na neplatnost, logicky vyplývá jak z judikatury citované výše v bodě 106, tak i z úvah o nezbytnosti existence příčinné souvislosti mezi údajnou protiprávností a uplatňovanou škodou (viz bod 24 výše), že dovolávání se pouze domnělého porušení práva na obhajobu není dostatečné k prokázání opodstatněnosti jeho žaloby na náhradu škody. Je totiž ještě třeba vysvětlit, jaké argumenty a důkazy by dotyčný uplatnil, kdyby jeho právo na obhajobu bylo dodrženo, a případně prokázat, že tyto argumenty a důkazy mohly vést v jeho případě k odlišnému výsledku, tedy v případě a pokud jde o prvního žalobce, že vůči němu nedojde k prodloužení sporného omezujícího opatření spočívajícího ve zmrazení aktiv.
- 108 Je přitom nutno konstatovat, že v projednávaném případě žalobci tento požadavek nesplnili. Nevysvětlují totiž ve svých písemnostech, jaké argumenty a důkazy mohl první žalobce uplatnit, kdyby byl slyšen před každoročním prodloužením platnosti společného postoje 2004/161, a jak mohly tyto argumenty a důkazy vést v jeho případě k odlišnému výsledku, tedy k vyškrtnutí jeho jména po 15. únoru 2011 ze seznamu jmen osob, na které se vztahovalo zmrazení jejich aktiv.
- 109 Ač tedy není nezbytné určit, zda měla Rada podle tvrzení žalobců povinnost vyslechnout prvního žalobce před každoročním prodloužením platnosti společného postoje 2004/161 v rozsahu, v němž se jej týkalo, musí být jako neopodstatněný zamítnut žalobní důvod vycházející ze skutečnosti, že při prodloužení dotčených omezujících opatření došlo k porušení práva prvního žalobce na obhajobu.
- 110 Zbývá ještě posoudit otázku, zda se unijní orgány dopustily zjevně nesprávného posouzení, když před 15. únorem 2011 nevyškrtnuly jméno prvního žalobce ze seznamu osob, na něž se vztahuje zmrazení aktiv v souladu s nařízením č. 314/2004, kterým se provádí společný postoj 2004/161.

- 111 Je třeba konstatovat, že jediná skutečnost zmíněná v argumentech žalobců, která mohla být v této souvislosti relevantní, je to, že žádný z nových členů vlády Zimbabwe jmenovaných v únoru 2009 nepodléhal podobnému zmrazení aktiv, jaké se vztahovalo na prvního žalobce až do 15. února 2011. Je proto nutné určit, zda se unijní orgány z důvodu, že nerozhodly o vyškrtnutí jména prvního žalobce ze seznamu jmen osob, na které se vztahovalo zmrazení aktiv, dopustily zjevně nesprávného posouzení, když rozhodly, že na tento seznam nezapiší jména členů vlády Zimbabwe, kteří nastoupili do funkce v únoru 2009. Obecně je nezbytné určit, zda ponechání jména prvního žalobce na uvedeném seznamu během dvou let, které následovaly po tomto vývoji, je výsledkem zjevně nesprávného posouzení.
- 112 V projednávaném případě je nutno připustit, že rozhodnutí Rady nerozšířit v únoru 2009 dotčená omezující opatření uložená společným postojem 2004/161 na nové členy vlády Zimbabwe, kteří nastoupili do funkcí po uzavření GPA, představuje značnou změnu jejího postoje. Až do této události zastávala Rada podle všeho takový postoj, že každý člen vlády Zimbabwe musí podléhat omezujícím opatřením, včetně zmrazení aktiv, z pouhého důvodu, že je členem vlády, která odpovídá za vážná porušování lidských práv (viz rovněž bod 57 výše). Tento postoj již nebyl po únoru 2009 prokazatelně aktuální, jelikož se na žádného nového člena vlády Zimbabwe, včetně členů navržených politickou stranou Zanu-PF, která byla jedinou stranou u moci před uzavřením GPA, zmrazení aktiv nevztahovalo.
- 113 Rada v tomto ohledu uvádí, že po uzavření GPA a jmenování nových členů vlády v únoru 2009 „bylo přijato rozhodnutí nevyškrtnout ze seznamu [osob podléhajících omezujícím opatřením ani prvního žalobce] ani žádného člena vlády, který v něm byl zapsán, dokud nezíská větší jistotu ohledně postoje členů vlády, kteří již byli u moci, vůči koalici“ vytvořené na základě GPA.
- 114 Žalobci nejprve kritizují skutečnost, že jim Rada navzdory četným žádostem z jejich strany nesdělila to, co považují za „rozhodnutí“, které Rada zmiňuje ve svých argumentech shrnutých výše. Žalobci se navíc odvolávají na výňatky z dokumentu Evropské služby pro vnější činnost SZBP/00028/11 ze dne 18. ledna 2011, který obdrželi na základě žádosti o přístup k dokumentům. Tento dokument zmiňuje jméno prvního žalobce mezi „umírněnými hlavními funkcionáři a politiky, u nichž se má za to, že nejsou přímo spojeni s porušováním lidských práv“, a navrhuje, aby byl vyškrtnut ze seznamu jmen osob, na něž se vztahují omezující opatření. Podle názoru žalobců bylo jméno prvního žalobce vyškrtnuto z dotčeného seznamu na základě tohoto závěru.
- 115 Kromě toho žalobci tvrdí, že když první žalobce v dopise svých advokátů určeném Radě „uvedl pouze to“, že je „obchodníkem v dobré víře a odhodlaným zastáncem lidských práv“, bylo jeho jméno okamžitě vyškrtnuto ze seznamu obsahujícího jména osob, na které se vztahují omezující opatření.
- 116 Nejprve je nutno konstatovat, že žalobci chybně vykládají argumenty Rady, když si stěžují na skutečnost, že jim nebylo sděleno „rozhodnutí“ nevyškrtnout jméno prvního žalobce ze seznamu jmen osob, na které se vztahuje zmrazení aktiv. Je evidentní, že odkazem na takové „rozhodnutí“ chápe Rada rozhodnutí učiněné při prodloužení doby platnosti společného postoje 2004/161 v letech 2009 a 2010, ponechat v platnosti zmrazení aktiv členů vlády Zimbabwe, kteří byli jmenováni před GPA a změnou složení této vlády, k níž došlo v únoru 2009. Důvody tohoto rozhodnutí vyplývají ze společného postoje 2009/68 a rozhodnutí 2010/92, jimiž byla do 20. února 2010 a poté do 20. února 2011 prodloužena doba platnosti společného postoje 2004/161.
- 117 Bod 3 odůvodnění společného postoje 2009/68, který byl přijat před změnou vlády Zimbabwe v únoru 2009, zní následovně:

„S ohledem na situaci v Zimbabwe, zejména násilí organizované a páchané zimbabwskými úřady a pokračující zabraňování provádění [GPA], by platnost společného postoje 2004/161/SZBP měla být prodloužena o dalších dvanáct měsíců“.

118 Společný postoj 2009/68 také nahradil přílohu společného postoje 2004/161 novou přílohou a doplnil do ní jména některých osob. Údaj týkající se prvního žalobce nedoznal změny.

119 Body 3 a 4 odůvodnění rozhodnutí 2010/92 znějí:

„3) S ohledem na situaci v Zimbabwe, zejména na nedostatečný pokrok při provádění [GPA] by platnost omezujících opatření stanovených ve společném postoji 2004/161/SZBP měla být prodloužena o dalších dvanáct měsíců.

4) Neexistují však již důvody k tomu, aby určité osoby a subjekty byly ponechány na seznamu osob, subjektů a orgánů, na které se vztahuje společný postoj 2004/161/SZBP. Seznam obsažený v příloze společného postoje 2004/161/SZBP by proto měl být odpovídajícím způsobem změněn.“

120 Kromě toho z přílohy tohoto posledně uvedeného rozhodnutí vyplývá, že ze seznamu jmen osob, na něž se vztahují omezující opatření, který tvoří přílohu společného postoje 2004/161, byla vyškrtnuta jména šesti fyzických osob. Pouze jeden z těchto šesti osob, a to J. Msika, byl členem vlády Zimbabwe (viceprezident). K vyškrtnutí jeho jména z uvedeného seznamu však došlo, jak potvrdili účastníci řízení v odpovědi na otázku Tribunálu při jednání, zcela zjevně z důvodu jeho úmrtí dne 4. srpna 2009.

121 Rada měla tedy podle všeho jak při přijetí společného postoje 2009/68, tak i rozhodnutí 2010/92 za to, že při provádění GPA nedošlo k dostatečnému pokroku a že je třeba za účelem zachování nátlaku na politické síly Zimbabwe, které byly jako jediné u moci před uzavřením GPA, zachovat v platnosti omezující opatření zavedená proti členům vlády této země, kteří již byli ve funkci při uzavírání GPA.

122 Je nutné konstatovat, že žalobci neposkytli žádný konkrétní důkaz, který by mohl prokázat, že toto posouzení bylo stiženo vadou zjevně nesprávného posouzení. Okolnost, že ke jmenování ministrů navržených opoziční stranou MDC, s níž počítala GPA, jež byla uzavřena v září 2008, došlo až s několikaměsíčním zpožděním v únoru 2009, potvrzuje naopak spíše posouzení Rady.

123 Závěr plynoucí z dokumentu Evropské služby pro vnější činnost SZBP/00028/11 (viz bod 114 výše), podle něhož patřil první žalobce mezi „umírněné“ politiky a nebyl „přímo“ spojen s porušováními lidských práv, nestačí k prokázání takového pochybení. Z hlediska této skutečnosti lze zajisté dospět k závěru, že dne 15. února 2011 při přijetí rozhodnutí 2011/101, jímž byla ukončena platnost omezujících opatření uložených prvnímu žalobci, měla Rada za to, že nedávný vývoj situace v Zimbabwe byl dostatečně pozitivní k odůvodnění zrušení omezujících opatření ve vztahu k některým „umírněným osobám“, včetně žalobce. Avšak vzhledem k tomu, že žalobci nepředložili žádnou skutečnost k prokázání opaku, není možné učinit závěr, že se Rada dopustila nesprávného posouzení, když nerozhodla o takovém zrušení k dřívějšímu datu.

124 Z předchozích úvah vyplývá, že nemůže uspět ani žalobní důvod vycházející ze zjevně nesprávného posouzení opomenutí Rady zrušit vůči prvnímu žalobci opatření spočívající ve zmrazení aktiv před 15. únorem 2011. Tento žalobní důvod je tedy třeba v plném rozsahu zamítnout.

125 Vzhledem k tomu, že všechny žalobní důvody shrnuté výše v bodě 49, které žalobci předložili k prokázání protiprávnosti sporného jednání Rady a Komise, musí být zamítnuty, je nutné učinit tak v souladu s judikaturou citovanou v bodě 24 výše v plném rozsahu i u žaloby.

K nákladům řízení

126 Podle čl. 87 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Rada a Komise požadovaly náhradu nákladů řízení a žalobci neměli ve věci úspěch, je důvodné jim uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (osmý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Aguy Clement Georgias, společnost Trinity Engineering (Private) Ltd a společnost Georgiadis Trucking (Private) Ltd ponesou vlastní náklady řízení, jakož i náklady řízení vynaložené Radou Evropské unie a Evropskou komisí.**

Gratsias

Kančeva

Wetter

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 18. září 2014.

Podpisy.